

B E S L I S S I N G**T U C H T R A A D V O O R A D V O C A T E N
V A N D E O R D E S V A N H E T R E C H T S G E B I E D
A N T W E R P E N****E E R S T E K A M E R**

Inzake: TAA/SA/0466/2023

Referentie balie: BPA/20-21/0901/TU/PSH

Mr. X, advocaat

De voorzitter van de tuchtraad heeft mr. X bij aangetekende brief van 20 september 2023 opgeroepen om te verschijnen voor de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, eerste kamer, op de zitting van dinsdag 24 oktober 2023 om 14 uur; na uitstel werd de zaak behandeld op de zitting van dinsdag 26 maart 2024.

Mr. X was aanwezig ter zitting. Hij werd bijgestaan door Mr. B en Mr. C.

Mr. D en Mr. E die werden opgeroepen als klager zijn niet aanwezig maar werden vertegenwoordigd door hun raadsman, Mr. F.

Mr. Z, aangesteld als verslaggever door de stafhouder van balie Antwerpen, werd gehoord in haar verslag.

De tuchtraad heeft de zaak behandeld met gesloten deuren en de rechtspleging geschiedde in het Nederlands.

De uitspraak gebeurt in openbare zitting.

1. Tenlasteleggingen

Mr. X wordt vervolgd om bij inbreuk op art. 455 van het gerechtelijk wetboek en art. 1 van de codex deontologie voor advocaten handelingen te hebben gesteld die een inbreuk uitmaken op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, en daardoor de eer van de Orde van advocaten te hebben geschaad, meer bepaald door:

1. volgende handelingen te hebben gesteld in het kader van de bv G, voorheen bvba G, waarin hij het mandaat van zaakvoerder/bestuurder heeft opgenomen:
  - a. bij inbreuk op de artt. 11 en 11 bis van de codex deontologie voor advocaten zonder voorafgaande kennisgeving aan de stafhouder ook na 31.12.2018 nog in de bvba G het mandaat van zaakvoerder/bestuurder te hebben uitgeoefend niettegenstaande hij in zijn brief van 07.06.2018 uitdrukkelijk aan de stafhouder had gemeld dat dit mandaat slechts tijdelijk zou zijn tot augustus of eind 2018 en deze beperking in de tijd door de stafhouder als essentiële voorwaarde werd bestempeld in haar schijven van 21.06.2018 (tenlastelegging I)
  - b. bij inbreuk op de artt. 1, 11 en 11 bis van de codex voor deontologie voor advocaten zijn beroep niet te hebben uitgeoefend met eerbiediging van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen :
    - 1 door als advocaat ook zaakvoerder/bestuurder van de bvba G te zijn geweest wier activiteiten mogelijks een vorm van koppelbazerij uitmaakten inzake tewerkstelling van gedetacheerde buitenlandse arbeidskrachten (tenlastelegging II)
    - 2 door als advocaat ook zaakvoerder/bestuurder van de bvba G te zijn geweest die optrad als tussenpersoon bij de tewerkstelling van werknemers in de bouwsector en hiervoor een commissie aanrekende bovenop het uurloon van de werknemers (feiten vermeld op p. 5 van de oproeping voor de tuchtraad)
    - 3 door het ter beschikking stellen van een vragenlijst met voorkeurantwoorden in het kader van een controle naar schijnzelfstandigheid (feiten vermeld op p. 5 van de oproeping voor de tuchtraad)
2. bij inbreuk op de artt. 1, 2, 4, 5 en 11 van de codex deontologie voor advocaten als raadsman van de nv H in een procedure tegen de sprl I te zijn opgetreden ondanks een belangenconflict tussen beide partijen ingevolge een aan de bvba G verschuldigde commissie (tenlastelegging III)
3. bij inbreuk op art. 1 van de codex deontologie voor advocaten aan zijn cliënten te hebben geadviseerd valsheid in geschriften te plegen, strafbaar gesteld door de artt. 193 en 196 van het strafwetboek, meer bepaald door:

-
- a. op 19.10. 2020 aan zijn cliënt J te hebben geadviseerd een document te antidateren, niettegenstaande zijn medewerker R.M. geweigerd had hieraan mee te werken (tenlastelegging IV)
  - b. in 2016 zijn cliënte R.J. te hebben geadviseerd retroactief het reeds eerder aangegeven aantal effectief gewerkte werkdagen en het bijhorend loon te vervangen waardoor haar totaal jaarloon onder de cumulgrens voor pensioenen bleef (vermeld onder tenlastelegging II op p. 3 van de oproeping voor de tuchtraad)
  - c. zijn cliënte K op 08.06.2017 te hebben geadviseerd documenten te antidateren en haar gedetailleerde instructies te hebben bezorgd om de inspecteurs van de sociale inspectie om de tuin te leiden (vermeld onder tenlastelegging III op p. 4 van de oproeping voor de tuchtraad)
  - d. met het oog op ontduiking van BTW en vennootschapsbelasting in het dossier DM/FV na afloop van de zaak een ereloonafpraak te hebben aangepast waardoor het leek alsof die cliënt slechts 2.500,- € aan het kantoor L moest betalen terwijl hij volgens de aanvankelijke afgesproken berekening 8.158,- € verschuldigd was (vermeld onder tenlastelegging II op p. 3 van de oproeping voor de tuchtraad)
  - e. in mei 2019 een vals medisch attest te hebben gebruikt ten einde de functie van voorzitter van een kiesbureau niet te moeten opnemen (vermeld onder tenlastelegging II op p. 3 van de oproeping voor de tuchtraad)
  - f. zijn echtgenote als schijnwerkneemster in de bvba G te hebben ingeschreven met het oog op het bekomen van sociale voordelen (vermeld onder tenlastelegging II op p. 4 van de oproeping voor de tuchtraad)
4. bij inbreuk op art. 134 van de codex deontologie voor advocaten derdengelden niet met zijn opdrachtgever te hebben afgerekend, meer bepaald :
    - a. twee bedragen die hij op 20.12.2019 en 04.06.2020 vanwege de schuldbemiddelaar van V.J. ontving niet aan de rechtsbijstand-verzekeraar M te hebben overgemaakt, niettegenstaande deze ingevolge haar betaling aan zijn cliënt in haar hoedanigheid van insolventie-verzekeraar in diens rechten gesubrogeerd was (vermeld onder tenlastelegging I op p. 3 van de oproeping voor de tuchtraad)
    - b. een bedrag van 2.400,- € niet met de rechtsbijstand-verzekeraar N te hebben afgerekend (vermeld onder tenlastelegging I op p. 3 van de oproeping voor de tuchtraad)
  5. ontdraging van vennootschapsgoederen door de prestaties verricht als advocaat van L, waarbij personeel en medewerkers van deze laatste werden ingezet, te hebben laten factureren door de bvba G (tenlastelegging III op p. 4 van de oproeping voor de tuchtraad)
  6. bij inbreuk op de artt. 113 en 114 van de codex deontologie voor advocaten in het dossier DM/FV op 06.01.2016 een kopie van een vertrouwelijke brief aan zijn tegenstrever aan zijn cliënt te hebben verstuurd (tenlastelegging IV op p. 4 van de oproeping voor de tuchtraad)

2. De procedure

Per aangetekend schrijven van 04.06.2021 werd mr. X ervan in kennis gesteld dat de stafhouder ambtshalve een tuchtonderzoek tegen hem had geopend voor de feiten waarvoor mr. X ten deze wordt vervolgd onder de hierboven vermelde tenlasteleggingen 1a, 1b₁, 2 en 3a, en per brief van zelfde dag werd mr. O aangesteld als onderzoeker.

Op 15.06.2021 schrijven mr. E en mr. D een brief over mr. X aan de stafhouder, waarvan zij de inhoud uitdrukkelijk als klacht kwalificeren (stuk 3.10.1), en op 11.08.2021 legt mr. D nog een aanvullende klacht neer (stuk 2.3.1).

Per aangetekend schrijven van 06.09.2021 wordt mr. X ervan in kennis gesteld dat het tuchtonderzoek wordt uitgebreid tot de hierboven sub 3b, 3d, 3e, 3f, 4a, 4b, 5 en 6 vermelde feiten. Mr. O wordt ook voor deze nieuwe feiten als onderzoeker aangesteld.

Per aangetekend schrijven van 16.06.2022 wordt mr. X medegedeeld dat het lopend tuchtonderzoek ook wordt uitgebreid tot de feiten die later onder de hierboven vermelde tenlastelegging 3.c zullen worden vervolgd. Ook voor deze feiten werd mr. O als onderzoeker aangesteld.

De onderzoeker hoorde achtereenvolgens mr. E (op 06.10.2021), mr. D (op 10.10.2021) en mr. X (op 13.10.2021). Ook mr. P werd gehoord (op 10.10.2021) als medevennoot van L hoewel hijzelf geen klacht had neergelegd.

Per aangetekend schrijven van 22.09.2023 werd mr. X voor de Tuchtraad opgeroepen. De zaak werd ter zitting van 27.03.2024 behandeld in aanwezigheid van mr. X, bijgestaan door mr. B en mr. C.

Bij aanvang van de zitting verzocht mr. X zijn tuchtzaak te behandelen achter gesloten deuren. Stafhouder F, raadsman van mr. D, verzocht gehoord te worden om het standpunt van zijn cliënt aan de tuchtraad te kunnen uiteen zetten. De verdediging van mr. X verzette zich hiertegen met als argument dat mr. D niet als klager kon worden beschouwd in de zin van art. 459 § 2 van het gerechtelijk wetboek.

Nadat de tuchtraad had beslist dat zowel de verdediging van mr. X als de vertegenwoordiger van mr. D over dit incident in elkaars aanwezigheid zouden worden gehoord, en nadat beiden hierover het woord hadden genomen, trok de tuchtraad zich in raadkamer terug om zich over de door de verdediging opgeworpen betwisting te beraden.

3. Beoordeling

3.1 DE VRAAG TOT BEHANDELING MET GESLOTEN DEUREN

Uit art. 459 § 2 van het gerechtelijk wetboek put de advocaat die voor de tuchtraad wordt vervolgd het principiële recht om zijn zaak behandeld te zien met gesloten deuren. Hetzelfde wetsartikel voorziet evenwel eveneens in het recht voor de klager om ter zitting gehoord te worden.

Volgens de verdediging kan mr. D zich niet op het door art. 459 § 2 van het gerechtelijk wetboek voorziene hoorrecht beroepen omdat hij de hoedanigheid van klager mist. De afwezigheid van die hoedanigheid blijkt volgens de verdediging uit volgende elementen :

- de vermelding in de brief van 04.06.2021 dat het tuchtonderzoek tegen mr. X ambtshalve door de stafhouder werd geopend (en dus niet ingevolge een klacht van mr. D)
- de afwezigheid van enige verwijzing naar een klacht, ook in de latere kennisgevingen van 06.09.2021 en 16.06. 2022 aan mr. X, dat het tuchtonderzoek werd uitgebreid
- de afwezigheid van het door art. 458 § 1 van het gerechtelijk wetboek voorziene schriftelijk bericht aan de klager dat een onderzoek wordt ingesteld of van brieven aan mr. D waarin hem de ontvangst van een klacht zou zijn bevestigd

Uit de omstandigheid dat het onderzoek ambtshalve werd gevoerd en mr. X op geen enkel ogenblik kennis kreeg van een klacht, leidt de verdediging af dat mr. D niet de hoedanigheid van klager heeft en besluit zij dat hij daarom dan ook niet door de tuchtraad kan worden gehoord.

Voor de ontvankelijkheid van een klacht vereist art. 458 van het gerechtelijk wetboek dat zij schriftelijk gebeurt, ondertekend en gedagtekend is en de volledige identiteit van de klager bevat.

De tuchtraad is van oordeel dat de klachten die mr. D op 15.06.2021 en 11.08.2021 indiende aan deze criteria beantwoorden en hem onbetwistbaar de hoedanigheid van klager in de zin van art. 459 § 2 van het gerechtelijk wetboek verlenen.

Noch de mededeling aan de indiener van een klacht dat een tuchtonderzoek over de aangeklaagde feiten wordt geopend, noch de kennisgeving van de klacht aan de advocaat die er het voorwerp van uitmaakt zijn een vormvoorwaarde om de indiener van een klacht als klager te kunnen beschouwen.

In zijn brief van 31.08.2023 waarmee de stafhouder het dossier aan de voorzitter van de tuchtraad overmaakte, letterlijk geciteerd in de oproepingsbrief van 22. 09.2023, vermeldde hij overigens ook uitdrukkelijk dat mr. D als klager dient te worden aanzien.

Om deze redenen meent de tuchtraad dat mr. D ingevolge art. 459 § 2 van het gerechtelijk wetboek gerechtigd is aan de tuchtraad de toelichting te verstrekken die hij nuttig acht, temeer nu hij geen kennis heeft kunnen nemen van het dossier over het tuchtonderzoek en dus niet weet of de tuchtraad over alles wat volgens hem belangrijk is, werd ingelicht.

Op de vraag van zijn raadsman om ter zitting ook een nota en een stukkenbundel te mogen neerleggen, wordt door de tuchtraad niet ingegaan omdat die documenten blijkbaar niet vooraf aan de verdediging werden medegedeeld en de tuchtraad daarmee dan ook geen rekening kan houden.

3.2 DE ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUCHTVORDERING

Mr. X besluit tot de niet ontvankelijkheid van de tuchtvordering omwille van miskennis van zijn rechten van verdediging tijdens de onderzoeksfase, omwille van een gebrek aan belang en hoedanigheid in hoofde van mr. D om tegen hem klacht neer te leggen, en omwille van een gebrek aan hoedanigheid van de pro-stafhouder om na het verstrijken van diens ambtstermijn alsnog de zaak bij de tuchtraad aanhangig te maken.

3.2.1 EENZIJDIGHEID VAN DE ONDERZOEKSFASE

Vooreerst klaagt mr. X aan dat het tuchtonderzoek ambtshalve tegen hem werd geopend waardoor hij geen kennis kreeg van de initiële tuchtklacht, die er naar zijn oordeel - hoewel niet ontvankelijk - wel degelijk was, terwijl hij evenmin kopie ontving van de twee formele klachten die op 15.06.2021 en 11.08.2021 door mr. D nog tegen hem werden neergelegd.

Doordat hij geen kennis kreeg van de tegen hem ingediende tuchtklachten en evenmin van de stukken die tot staving van die klachten door mr. D aan de onderzoeker werden overgemaakt, zegt mr. X zich niet naar behoren tegen die aantijgingen te hebben kunnen verweren.

Ook argumenteert hij dat hem daardoor tevens de kans werd ontnomen om gebruik te maken van de in art. 458 § 2, laatste lid van het gerechtelijk wetboek voorziene mogelijkheid om het uitblijven van een seponeringsbeslissing aangaande de klacht bij de voorzitter van de tuchtraad aan te vechten.

Het onderzoek zonder mogelijkheid tot tegenspraak schond volgens mr. X ook de wapengelijkheid, vermits de door de stafhouder aangestelde onderzoeker volgens hem nagenoeg niets ondernam om de conformiteit van de door mr. D geuite beschuldigingen na te trekken terwijl mr. X geen mogelijkheid had om hem dat te vragen.

De omstandigheid dat de procedure tijdens de onderzoeksfase niet tegensprekelijk is verlopen omdat hem in die fase geen kopie werd bezorgd van de klachten noch van de tot staving hiervan neergelegde documenten, heeft zijn rechten van verdediging niet miskend omdat mr. X ter voorbereiding van zijn verweer voor de tuchtraad alle tijd heeft gehad om van alle stukken uit het tuchtdossier kennis te nemen en erop te reageren.

En dat hem daardoor ook de mogelijkheid werd ontnomen om tijdens de onderzoeksfase gegevens à décharge te laten onderzoeken, wordt naar voldoening van recht gecompenseerd door een correcte toepassing van het vermoeden van onschuld bij de beoordeling van elk door de verdediging voor de tuchtraad opgeworpen argument dat aanleiding kan geven tot redelijke twijfel.

Evenmin heeft het ontbreken van de mogelijkheid om verhaal te nemen bij de voorzitter van de tuchtraad tegen het uitblijven van een seponeringsbeslissing binnen de zes maanden nadat klacht was neergelegd, mr. X's rechten van verdediging geschonden vermits hij voor de tuchtraad alle middelen van onontvankelijkheid of ongegrondheid heeft kunnen ontwikkelen die hij nuttig achtte.

3.2.2 OPENING VAN HET TUCHTONDERZOEK

De verdediging betwist de geloofwaardigheid van de ambtshalve opening van het tuchtonderzoek om reden dat dit onderzoek volgens haar wel degelijk ingevolge een klacht van mr. D zou zijn geopend, zodat met de bewering als zou dit ambtshalve zijn geschied, de waarheid werd verdraaid.

Het is alleszins correct dat in het verslag dat op 28.11.2020 door mr. D per e-mail aan de adjunct-stafhouder werd gestuurd, alle feiten ter kennis van de stafhouder of van diens adjunct werden gebracht waarvoor het tuchtonderzoek op 04.06.2021 ambtshalve werd geopend.

Om redenen die wellicht te maken hebben met de dading die hij op 07.11.2020 had ondertekend, en waarin hij afstand had gedaan van het recht om over de geschilpunten die met die dading werden beslecht klacht neer te leggen, kwalificeerde mr. D zijn “verslag” van 28.11.2020 niet als formele klacht.

Weliswaar drukte mr. D in de brief die hij op 15.03.2021 naar de stafhouder stuurde (stuk 3.1) zijn ontgoocheling uit omdat inmiddels nog steeds niet tegen mr. X was opgetreden. Uit deze brief blijkt zonneklaar dat mr. D met het verslag dat hij op 28.11.2020 aan de adjunct-stafhouder mededeelde wel degelijk de bedoeling heeft gehad een tuchtklacht neer te leggen, ook al gebruikte hij die term niet.

Het staat aan de stafhouder om de mededeling waarmee laakbare feiten hem ter kennis worden gebracht, al dan niet als klacht te kwalificeren. Een formele klacht is nochtans niet vereist : wanneer de stafhouder kennis krijgt van feiten die naar zijn oordeel een tuchtonderzoek vergen, kan hij dat onderzoek ingevolge art. 458 van het gerechtelijk wetboek ook ambtshalve gelasten.

En wanneer na ambtshalve opening van het tuchtonderzoek klacht wordt ingediend, is er geen enkel beletsel om de indiener van die klacht als klager te behandelen. Dat is precies wat in het voorliggend dossier is gebeurd, en de geloofwaardigheid van het gevoerde onderzoek wordt daardoor geenszins aangetast.

Met het oog op de waarheidsvinding beslist de door de stafhouder aangestelde onderzoeker welke onderzoeks-handelingen hij moet stellen, welke personen hij daarvoor moet horen en over welke onduidelijkheden hij hen vragen stelt.

Dat aan mr. D met het oog op die waarheidsvinding door de onderzoeker ook vragen werden gesteld over andere feiten dan degene waarvoor hij op 15.06 en 11.08.2021 klacht neerlegde, doet geen afbreuk aan de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van het gevoerde onderzoek.

Evenmin doet het feit dat de meeste documenten waarmee het tuchtdossier is gestoffeerd door mr. D werden aangeleverd, afbreuk aan die geloofwaardigheid, nu het de verdediging immers vrij stond omtrent die documenten alle opmerkingen te maken die zij nodig vond en om desnoods de tuchtraad te verzoeken om aan mr. D de overlegging te bevelen van gegevens waartoe de verdediging geen rechtstreekse toegang meer heeft.

De tuchtraad verwerpt aldus het argument als zouden de rechten van verdediging van mr. X miskend zijn omwille van een gebrek aan transparantie over de hoedanigheid van mr. D .

3.2.3 ONTVANKELIJKHEID VAN DE KLACHTEN

Volgens mr. X zijn de klachten die mr. D tegen hem neerlegde niet ontvankelijk om reden dat mr. D zich in de dading die hij op 07.11. 2020 ondertekende uitdrukkelijk de mogelijkheid om klacht neer te leggen had ontzegd.

Art. 2.7.1 van deze dading voorziet inderdaad dat de andere partijen onherroepelijk en definitief afstand doen van elk ander recht, van elke andere aanspraak en/of vordering t.o.v. mr. X , GM bv en G , met inbegrip van afstand om klacht neer te leggen bij [...] eender welke [...] tuchtrechtelijke instantie.

Mr. X stelt dat een dergelijke verzaking aan het recht om klacht neer te leggen perfect rechtsgeldig is en verwijst hiervoor onder meer naar art. 2046 van het oud burgerlijk wetboek, krachtens welke bepaling een dading kan worden aangegaan over de burgerlijke belangen die uit een misdrijf ontstaan.

Dezelfde wetsbepaling voorziet echter ook dat zo'n dading de vervolging door het openbaar ministerie niet verhindert, en hetzelfde geldt natuurlijk ten aanzien van de stafhouder die ingevolge de door mr. D ondertekende dading in zijn bevoegdheid tot vervolging geenszins beperkt wordt.

De handhaving van de deontologie is van openbare orde en kan niet worden afgekocht met een dading.

Zelfs als degene die ingevolge een dading het recht heeft afgestaan om een tuchtklacht neer te leggen, die dading naast zich neerlegt en toch klacht neerlegt, staat het de stafhouder vrij om voor de deontologische inbreuken die hem werden gesignaleerd een tuchtonderzoek te openen.

De deontologische regels die aan een goede uitoefening van het beroep van advocaat ten grondslag liggen zijn te belangrijk om via private overeenkomsten te kunnen worden uitgesloten.

Daardoor kan een tuchtvordering ontvankelijk zijn, ook al zou de onderliggende klacht waarmee de feiten ter kennis van de stafhouder werden gebracht dat niet zijn.

3.2.4 AMBTSTERMIJN VAN DE STAFHOUDER

Mr. X laat gelden dat de brief waarmee stafhouder Q het dossier aan de voorzitter van de tuchtraad overmaakte, weliswaar dagtekent van 31.08.2023, maar slechts verzonden werd op 01.09.2023 en dat de persoon die deze brief ondertekende op de verzendingsdatum niet meer als stafhouder in functie was.

Conform art. 459 § 1 van het gerechtelijk wetboek neemt de tuchtraad kennis van de tuchtzaken door toedoen van de stafhouder van de betrokken advocaat of, in het geval bedoeld in art. 458 § 3, eerste lid 3, van de voorzitter van de tuchtraad.

En volgens art. 458 § 2 van zelfde wetboek zendt de stafhouder die na onderzoek oordeelt dat er redenen bestaan om de advocaat te laten verschijnen voor de tuchtraad, het dossier samen met zijn met redenen omklede beslissing over aan de voorzitter van de tuchtraad, zodat deze de tuchtraad kan samenroepen overeenkomstig de bepalingen van art. 459.

Art. 10.1 van de codex van balie Antwerpen voorziet dat de stafhouder, de vice-stafhouder en de leden van de raad van de Orde vanaf 1 september volgend op de verkiezingen in functie treden. Tijdens de in juni 2023 gehouden verkiezingen werd mr. R tot stafhouder van de balie bij de rechtbank te Antwerpen verkozen, zodat de ambtstermijn van haar voorganger mr. Q per 31.08.2023 afliep.

Het staat vast dat de beslissing om het dossier van mr. X aan de tuchtraad over te maken wel degelijk nog door stafhouder Q genomen werd. De door de verdediging geformuleerde opmerking betreft uitsluitend de verzendingsdatum van de brief van 31.08.2023.

De conformiteit van de op deze brief vermelde datum wordt niet betwist en op 31.08.2023 had mr. Q wel degelijk nog de bevoegdheid om het dossier aan de voorzitter van de tuchtraad over te maken.

De verzending van de brief is een handeling die niet door de stafhouder zelf wordt gesteld maar door het secretariaat van de Orde. Het personeelslid van dat secretariaat dat de brief op 01.09.2023 naar de post heeft gebracht, handelde alleszins in opdracht van de nieuwe stafhouder zodat niemand ernstig kan voorhouden dat het voorliggend dossier niet door toedoen van de stafhouder van de Orde van advocaten bij de rechtbank te Antwerpen bij de tuchtraad aanhangig werd gemaakt.

3.3 TEN GRONDE

3.3.1 TENLASTELEGGING 1 : HANDELINGEN BINNEN HET KADER VAN G

Onder tenlastelegging 1 wordt mr. X vervolgd om naast het beroep van advocaat ook zaakvoerder/bestuurder te zijn geweest van een vennootschap zonder zulks aan de stafhouder te hebben gemeld, en om door die vennootschap handelingen te hebben laten stellen die niet met het beroep van advocaat verenigbaar waren.

Anders dan wat mr. X in conclusies voorhoudt, werd het uitgangspunt van de op deze feiten toepasselijke reglementering in 2019 helemaal **niet** totaal omgedraaid. Integendeel, in essentie bleef dit uitgangspunt net hetzelfde :

- het verbod op de uitoefening van activiteiten die onverenigbaar zijn met de kernwaarden van de advocatuur (oud art. 11, thans de artt. 11 en 11*bis* van de codex deontologie voor advocaten)
- de verplichting tot voorafgaande kennisgeving aan de stafhouder van de intentie om een uitvoerend bestuurdersmandaat op te nemen in een vennootschap die aan de advocatuur vreemde activiteiten ontplooit (oud art. 15, thans art. 11*bis* van zelfde codex)

Anders dan wat mr. X suggereert, is het niet omdat advocaten thans als ondernemers worden beschouwd, dat zij naast hun hoofdberoep als advocaat om het even welke andere activiteit zouden mogen ontplooiën : zie art. 437 van het gerechtelijk wetboek en de artt. 11 en 11 *bis* van de codex deontologie voor advocaten.

Het nieuwe art. 11*ter* van de codex deontologie voorziet thans weliswaar dat de raad van de Orde het uitoefenen van een andere beroepsactiviteit mag onderwerpen aan voorwaarden, maar geeft die raad geen bevoegdheid om activiteiten mogelijk te maken die krachtens art. 437 van het gerechtelijk wetboek of de artt. 11 en 11*bis* van de deontologische codex onverenigbaar zijn.

Wel legt het nieuwe art. 11 *quinquies* thans procedurevoorschriften op die moeten worden nageleefd voor de uitoefening van de in art. 437 van het gerechtelijk wetboek aan de raad toegekende bevoegdheid om advocaten de verdere uitoefening van het beroep te ontzeggen om redenen van onverenigbaarheid, **voor zover** de raad het voorafgaand advies van de voorzitter van de commissie deontologie bij de OVB inwint, wat facultatief is.

Terecht argumenteert de verdediging dat de door haar voorgebrachte verslagen van de zittingen van de raad van de Orde van december 2022 - aanvang 2023 aantonen dat er ook binnen de raad van de Orde twijfels bestonden over de criteria die voor de beoordeling van een mogelijke onverenigbaarheid moeten worden in acht genomen.

Het mag nochtans verwonderen dat deze problematiek voor het eerst in december 2022 ter sprake zou zijn gekomen, nu de in art. 437 van het gerechtelijk wetboek voorziene bevoegdheid van de raad om een onverenigbaarheid te sanctioneren met de weglating van het tableau, van de lijst van de stagiairs of van de lijst van de in België erkende beroepsbeoefenaars van een andere lidstaat, immers al bestaat sedert de invoering van het gerechtelijk wetboek bij wet van 10.10.1967.

Hoe dan ook legt art. 437 van het gerechtelijk wetboek de bevoegdheid om onverenigbaarheid te sanctioneren met uitsluiting uit de beroepsgroep niet bij de tuchtraad maar bij de raad van de Orde.

De onder tenlasteleggingen 1b1 en 1b2 vervolgte feiten werden blijkbaar reeds per e-mail van 28.11.2020 aan de stafhouder ter kennis gebracht. Indien de stafhouder deze feiten onverenigbaar achtte met het beroep van advocaat, stond het aan hem om deze feiten aan de raad van de Orde voor te leggen.

De tuchtraad acht zich ingevolge art. 437 van het gerechtelijk wetboek niet bevoegd om van de sub 1b1 en 1b2 wegens mogelijke onverenigbaarheid vervolgte feiten kennis te nemen.

Inzake de sub 1a vervolgte feiten staat vast dat de voorafgaande kennisgeving aan de stafhouder uitdrukkelijk vermeldde dat het voorgenomen mandaat als zaakvoerder/bestuurde van de bv G tijdelijk was en uiterlijk in december 2018 zou aflopen, terwijl mr. X nog alleszins tot 01.01.2022 bestuurder van deze vennootschap is gebleven (stuk 3.2.8).

Mr. X argumenteert dat hij in november 2018 tijdens een toevallige ontmoeting op een privé-feest aan de toenmalige adjunct-stafhouder S vroeg of hij hem nogmaals om “toelating” moest vragen - hoewel dat woord noch in het oude noch in het nieuwe reglement voorkomt - maar dat deze hem daarop ontkennend zou hebben geantwoord.

Adjunct-stafhouder S werd daarover door de onderzoeker bevroegd en verklaarde zich niet te herinneren dat hij mr. X van deze verplichting mondeling zou hebben ontheven en zei zelfs dat hij een mondelinge vrijstelling in een dergelijke aangelegenheid eerder onwaarschijnlijk achtte.

Zowel het oude art. 15 als het nieuwe art. 11*bis* (van kracht sedert 15.04.2019) van de codex deontologie voor advocaten preciseren dat de voorafgaande kennisgeving van een aan de advocatuur vreemde beroepsactiviteit schriftelijk moet gebeuren.

Mr. X meent uit het antwoord van mr. S te mogen afleiden dat er twijfel bestaat over de vraag of de adjunct-stafhouder hem in november 2018 al dan niet mondeling heeft ontheven van de verplichte schriftelijke kennisgeving.

Die vrijstelling wordt echter tegengesproken door de brief die mr. X op 22. 06.2019 opstelde (maar nooit verstuurde), gericht aan de stafhouder, om (zoals hij het zelf in zijn conclusies verwoordt) *verder en naar aanleiding van het nieuw reglement een hernieuwd verzoek in te dienen*.

Indien hij, zoals hij thans voorhoudt, geen nieuwe kennisgeving conform art. 11*bis* van de codex aan de stafhouder meer nodig achtte omdat mr. S hem daarvan had vrijgesteld, was er geen enkele reden om in juni 2019 toch nog aan zo'n kennisgeving te beginnen. De sub tenlastelegging 1a vervolgte feiten acht de tuchtraad dan ook bewezen.

Aangaande de sub 1b3 vervolgte feiten laat mr. X terecht gelden dat hem in geen enkele kennisgeving door de stafhouder werd bericht dat over deze feiten een tuchtonderzoek tegen hem werd geopend.

Art. 458 § 1 van het gerechtelijk wetboek vereist dat de instelling van een tuchtonderzoek schriftelijk aan de advocaat wordt medegedeeld, wat uiteraard impliceert dat de feiten waarover dat onderzoek loopt moeten worden gepreciseerd.

Mr. X werd over deze feiten niet door de onderzoeker gehoord en evenmin bracht de onderzoeker er verslag over uit.

Aan de door art. 458 § 2 van het gerechtelijk wetboek aan de stafhouder opgelegde verplichting tot motivering van zijn beslissing om de advocaat naar de tuchtraad te verwijzen, is aangaande tenlastelegging 1b3 niet voldaan. Wat dit onderdeel betreft is de tuchtvordering derhalve niet ontvankelijk.

3.3.2 TENLASTELEGGING 2 : OPTREDEN IN PROCEDURE ONDANKS BELANGENCONFLICT

Onder deze tenlastelegging wordt mr. X vervolgd om als raadsman van de nv H in een procedure tegen de sprl I voor de nv H te zijn opgetreden ondanks een belangenconflict tussen beide partijen ingevolge een aan de bvba G verschuldigde commissie.

Deze commissie zou ervoor gezorgd hebben dat mr. X er belang bij had dat het verweer van zijn cliënte H tegen de vordering van I tot betaling van een factuur voor door I verrichte prestaties werd afgewezen omdat zijn vennootschap G bv anders op dat factuurbedrag geen commissie zou ontvangen.

Mr. X laat gelden dat deze redenering onterecht is omdat H de commissie op de voor die prestaties aangerekende vergoeding aan G reeds had betaald op 09.08.2019, zoals blijkt uit stuk 36 van zijn dossier, terwijl de sprl I slechts op 09.06.2020 overging tot dagvaarding van H nv.

Het door de onderzoeker gedane onderzoek heeft niet aangetoond dat deze uitleg door de feiten wordt tegengesproken. Het principiële risico op tegenstrijdige belangen blijkt dus in het voorliggend geval in concreto niet te hebben bestaan, of alleszins bestaat daar redelijke twijfel over die in het voordeel van de vervolgte advocaat moet worden geïnterpreteerd. De tuchtraad acht tenlastelegging 2 dan ook niet naar voldoening van recht bewezen.

3.3.3 TENLASTELEGGING 3 : DEELNAME AAN EEN MISDRIJF DOOR UITLOKKING

Onder deze tenlastelegging worden zes feiten vervolgd waarbij mr. X zijn cliënten zou hebben geadviseerd valsheid in geschriften te plegen met het oog op het bekomen van een onrechtmatig voordeel.

3.3.3.1 TENLASTELEGGING 3a

Tenlastelegging 3a betreft het advies dat mr. X op 19.10.2020 gaf aan zijn cliënt T (bestuurder van J), tegen wie een onderzoek werd gevoerd aangaande tewerkstelling van schijnzelfstandigen, om door de betrokken arbeiders een “aangepast contract” te laten ondertekenen **met een datum uit het verleden**, waarmee kennelijk bedoeld werd : de datum waarop hun contract een aanvang nam.

Mr. X betwist dat hij zou hebben geadviseerd deze contracten te antideren en houdt voor dat het perfect is toegelaten over mondelinge afspraken uit het verleden vandaag een schriftelijk contract op te stellen met als datum de dag waarop die afspraken destijds werden gemaakt.

Dit argument wordt evenwel door hemzelf ontkracht, waar hij in conclusies beweert dat uit zijn stukken 33 en 34 onmiskenbaar blijkt dat over die afspraken reeds in 2017 en 2018 **schriftelijke** overeenkomsten werden opgesteld.

In zijn e-mail van 19.10.2020 schreef hij overigens aan zijn cliënt dat de contracten die vroeger daarover werden opgesteld **manifest ontoereikend** waren wat betreft de dekking tegen schijnzelfstandigheid. En daarom adviseerde hij dus nieuwe contracten te laten ondertekenen waaruit duidelijker kon blijken dat het beslist niet om arbeidsovereenkomsten ging.

Zijn medewerker mr. R.M. had dat trouwens ook zo begrepen en weigerde hieraan mee te werken. De tuchtraad acht tenlastelegging 3a dan ook bewezen.

3.3.3.2 TENLASTELEGGING 3b

Tenlastelegging 3b betreft het advies dat mr. X in 2016 aan zijn cliënte R.J. zou hebben gegeven om retroactief het reeds eerder aangegeven aantal effectief gewerkte werkdagen en het bijhorend loon te vervangen waardoor haar totaal jaarloon onder de cumulgrens voor pensioenen bleef.

Van de precieze inhoud van het door mr. X gegeven advies ligt geen geschrift voor; deze tenlastelegging steunt uitsluitend op de klacht die mr. D op 29.05.2021 formuleerde op basis van een verslag dat hij van een vroegere medewerkster mr. U had ontvangen.

Mr. U werd hierover door de onderzoeker bevestigd en verklaarde te hebben vastgesteld dat de klant omwille van de duidelijke overschrijding van de cumul niet kon geholpen worden, en dat zij de door mr. X voorgestelde oplossing, bestaande uit vervangende aangiftes, "bij gebreke aan gefundeerde grond" met overtuiging had tegengesproken.

In zijn conclusies verwijst mr. X naar de verklaringen van de dochter van cliënte, die als bediende van een sociaal secretariaat destijds de oorspronkelijke aangifte had ingediend. Zij verklaarde dat een correctie van de aanvankelijke aangifte een perfect wettelijke manier was omdat de grens tussen arbeid en zorg verlenen zeer vaag was, en dat zijzelf de correctie zou hebben voorgesteld.

In welke mate de door de dochter voorgestelde oplossing legaal was, werd door de onderzoeker niet nader onderzocht, en bij gebreke aan bewijs van de precieze inhoud van het advies dat mr. X daarover heeft verstrekt, acht de tuchtraad tenlastelegging 3b niet naar voldoening van recht bewezen.

3.3.3.3 TENLASTELEGGING 3c

Tenlastelegging 3c betreft het advies dat mr. X op 08.06.2017 aan zijn cliënte K zou hebben gegeven en de teksten die hij haar daarbij zou hebben overgemaakt van oorspronkelijk onbestaande bijlagen aan arbeidsovereenkomsten en van overeenkomsten waarin hij aan de werknemer een andere functie geeft dan degene die oorspronkelijk was afgesproken om inmiddels reeds toegekende bedragen als onkostenvergoeding te kunnen rechtvaardigen tegenover de sociale inspectie.

Mr. X betwist deze feiten, voorhoudend dat de mogelijkheid dat mr. D de brief van 08.06.2017 gemanipuleerd heeft, niet uit te sluiten valt. Hij ondersteunt die bewering met een verklaring van zijn cliënt - die na enige tijd bij L te zijn gebleven zijn dossiers terug aan mr. X toevertrouwde - waarin deze formeel betwist dat hem ooit een valsheid in geschriften door mr. X zou zijn geadviseerd.

Hij legt ook kopie voor van een verklaring die een werknemster van K aan de inspectiediensten aflegde en waarin geen verwijzing voorkomt naar enige bijlage aan haar arbeidscontract.

Vermits mr. X over deze feiten niet door de onderzoeker werd ondervraagd (zie stuk 2.6.2.1) en evenmin kennis heeft gekregen van de dossierstukken waarop deze tenlastelegging steunt, kon hij de onderzoeker niet vragen de verdeler van het softwareprogramma uit te nodigen de brief van 08.06.2017 op mogelijke wijzigingen achteraf te onderzoeken (wat volgens de verklaring van één van haar bedienden wel degelijk mogelijk was - stuk 41 van het dossier van mr. X).

Hoewel het de tuchtraad weinig waarschijnlijk lijkt dat mr. D het bewijsstuk waarop hij zijn klacht steunt met het oog op die klacht heeft vervalst, kan de tuchtraad slechts vaststellen dat de niet-

tegensprekelijkheid van het gevoerde onderzoek tot gevolg heeft dat de onjuistheid van het door de verdediging aangevoerde argument niet is aangetoond, zodat de tuchtraad tenlastelegging 3,c wegens redelijke twijfel niet bewezen verklaart.

3.3.3.4 TENLASTELEGGING 3d

Tenlastelegging 3d betreft de vervalsing van een ereloonafpraak met het oog op ontduiking van BTW en vennootschapsbelasting waardoor de cliënt DM slechts 2.500,- euro aan het kantoor L moest betalen terwijl hij volgens de aanvankelijk afgesproken berekening 8.158,- euro verschuldigd was.

Mr. X betwist ook deze feiten en legt een verklaring voor van de cliënt waarin deze bevestigt dat ingevolge het negatieve resultaat na afloop van de procedure werd afgesproken het ereloon te beperken, en formeel ontkent enige betaling in het zwart aan mr. X te hebben gedaan.

Mr. X bevestigt deze verklaring, eraan toevoegend dat deze cliënt reeds vele andere cliënten naar L had doorverwezen, en beweert dat de ereloonreductie ook uitdrukkelijk in de vennotenvergadering was besproken en werd goedgekeurd.

Dit verweer wordt tegengesproken door de vaststelling dat zich in het dossier, naast het van valsheid betichte document dd. 25.07.2017 (stuk 3.8.5) ook nog de originele ereloonafpraak dd. 30.03.2016 bevond (stuk 3.8.2), waarop de reductie in geval van slecht resultaat niet voorkomt.

Beide brieven - hoewel met een tijdsverschil van 16 maanden - beginnen met de mededeling dat als bijlage het ontwerp van inleidend verzoekschrift is gevoegd. De bewering van mr. D in diens klacht van 11.08.2021(stuk 3.8.1) dat de datum 25.07.2017 - die overeenstemt met deze van de gereduceerde eindfactuur - wellicht automatisch door de computer werd gegenereerd toen de oorspronkelijke afspraak werd aangepast, lijkt daarom plausibel.

Indien de reductie post factum op de vennotenvergadering zou zijn goedgekeurd, was er geen reden om ze ook op de oorspronkelijke ereloon-afpraak te vermelden ; het had dan immers volstaan op de finale factuur gewoon te vermelden dat het ereloon werd herleid gezien het negatieve eindvonnis.

De aanpassing van de oorspronkelijke ereloon-afpraak was enkel nodig om de eenzijdig door mr. X toegestane reductie ook tegenover de andere vennoten van L als normaal te laten voorkomen.

De door mr. X aan de reductie toegeschreven reden is echter wel plausibel : als DM een goede cliënt was die reeds vele andere cliënten bij L had aangebracht (wat door het onderzoek niet wordt tegengesproken), is het niet onlogisch dat mede om die reden na het negatieve eindvonnis van de normale ereloonberekening werd afgestapt.

Dat de vervalsing van de oorspronkelijke ereloon-afpraak zou zijn gebeurd met de bedrieglijke intentie een onrechtmatig voordeel te bekomen (ontduiken van belasting en/of benadeling van L) is dus niet aangetoond. De tuchtraad acht de sub 3d als valsheid vervolgte feiten dan ook niet bewezen.

3.3.3.4 TENLASTELEGGING 3e

Tenlastelegging 3e betreft het gebruik van een vals medisch attest om de functie van voorzitter van een kiesbureau op 29.05.2019 niet te moeten opnemen. Op 06.09.2021 werd aan mr. X medegedeeld dat ook hiervoor tegen hem een tuchtonderzoek werd geopend (stuk 2.3.2) nadat mr. D in zijn eerste formele klacht tegen mr. X dd. 15.06.2021 hiervan melding had gemaakt, met de bemerking dat mr. X in mei 2019 geen enkele dag op het kantoor afwezig was geweest om medische redenen (stuk 3.10.1).

Men vraagt zich af wat de drijfveer van mr. D kan zijn geweest om over een vermeende valsheid uit 2019 - meer dan een jaar voor de dading die hij ondertekende - die niets met zijn kantoor te maken had in handen van de stafhouder klacht neer te leggen.

De uitleg die mr. X over dit attest bezorgde, werd door de door de stafhouder aangestelde onderzoeker plausibel bevonden zodat hij terecht adviseerde om mr. X voor deze feiten niet naar de tuchtraad te verwijzen.

De tuchtraad sluit zich hierbij aan en spreekt mr. X vrij van de sub 3e vervolgde feiten.

3.3.3.5 TENLASTELEGGING 3f

Tenlastelegging 3f betreft het feit dat mr. X als zaakvoerder/bestuurder van de bv G zijn echtgenote inschreef als werkneemster van de vennootschap, terwijl ze dat in feite niet zou geweest zijn, ten einde haar aldus toe te laten onrechtmatig sociale voordelen te bekomen.

Ook dit feit werd blijkbaar door mr. D aan de stafhouder aangekaart, en wel sub nr. 7.1 in het zogenaamde "verslag" (bijlage aan zijn e-mail van 28.11. 2020 - stuk 3.0) dat in wezen een verdoken klacht was zoals duidelijk blijkt uit zijn navolgend schrijven van 15.03.2021 waarin hij zijn ontgoocheling uit over het feit dat de balie nog steeds niets tegen mr. X heeft ondernomen (stuk 3.1).

Ook dit feit heeft hoegenaamd geen uitstaan met het functioneren van mr. X als advocaat en toont aan dat de daarover gedane - verdoken - klacht door andere motieven was ingegeven dan de bezorgdheid over een goede beroepsuitoefening.

In het dossier liggen geen documenten voor die de beweringen van mr. D aangaande het statuut van mr. X' echtgenote binnen de bv G bevestigen. De tuchtraad acht de sub 3f vervolgde feiten dan ook niet bewezen.

3.3.4 TENLASTELEGGING 4 : ONCONFORMITEITEN MET DERDENGELDEN

Onder deze tenlastelegging worden twee feiten vervolgd waarbij mr. X voor rekening van cliënten ontvangen gelden niet of niet snel genoeg met hen zou hebben afgerekend.

3.3.4.1 TENLASTELEGGING 4a

Tenlastelegging 4a heeft betrekking op twee bedragen die L vanwege de schuldbemiddelaar ontving in een dossier dat door mr. X werd beheerd, en die hij niet aan de rechtsbijstand-verzekeraar M heeft

overgemaakt, niettegenstaande deze ingevolge haar betaling aan zijn cliënt in haar hoedanigheid van insolventie-verzekeraar in diens rechten gesubrogeerd was.

Concreet gaat het om 38,- en 99,- € die L respectievelijk op 20.12.2019 en op 04.06.2020 ontving nadat M hem reeds op 01.08.2018 had geschreven dat zij de verzekerde ging vergoeden via de waarborg insolventie en dat hij de aangifte aan de collectieve schuldenregeling kon stopzetten en het dossier kon afsluiten (bijlage 1.1 aan stuk 3.6.2).

Uit de boekingsfiche (bijlage 1.3 aan stuk 3.6.2) blijkt dat de twee nadien nog ontvangen bedragen op 26.12.2019 (38,- €) en 15.06.2020 (99,- €) uit de derdengelden werden afgeboekt en overgeschreven naar verkoopfacturen.

Mr. X verantwoordt zulks als vergoeding voor de prestaties die ook na afsluiting van het dossier nog werden verricht en waarvoor L vermoedelijk nog wel een factuur zal hebben uitgeschreven, die hij echter niet kan voorleggen omdat hem de toegang tot de server van L ondertussen is ontzegd.

Het prestatieoverzicht gehecht aan de aan de verzekerde op 15.06.2018 verstuurd factuur (bijlage 1.2 aan stuk 3.6.2) vermeldt “detail tot 15.06.2018” maar bewijst niet dat nadien geen prestaties meer werden verricht (wat alleszins het geval was, al was het de ontvangst en inboeking van de twee betalingen).

De tuchtraad stelt wel vast dat deze factuur dagtekent van 15.06.2018 (dus vooraleer op 01.08.2018 werd aangekondigd dat de verzekeraar insolventie de verzekerde zou betalen), zodat dit misschien niet de eindfactuur was waarin de twee nog ontvangen bedragen kunnen zijn verrekend.

Voorts blijkt uit het prestatieoverzicht dat reeds op 09.04.2018 aangifte aan de schuldbemiddelaar was gedaan, en dus alleszins vóór de verzekeraar mededeelde dat het dossier kon worden afgesloten.

Uit dit alles besluit de tuchtraad dat de door mr. X aan deze nog ontvangen bedragen gegeven verklaring plausibel is zonder dat uit het gevoerde onderzoek het tegendeel is gebleken, zodat hij mr. X van tenlastelegging 4a vrijspreekt.

3.3.4.2 TENLASTELEGGING 4b

Tenlastelegging 4b heeft betrekking op 2.400,- €, zijnde één van de twee rechtsplegingsvergoedingen die L ontving in een dossier waarvan mr. X de beheerder was, en die niet met de cliënte zou zijn verrekend.

In een intern bericht van 21.01.2020 gaf mr. X opdracht aan zekere Dorette om van de ontvangen 4.800,- € slechts de helft aan N over te maken, met de uitdrukkelijke bevestiging :

“ Ik vraag doelbewust slechts 2.400 euro over te maken ; ik weet dat we 4.800 euro hebben ontvangen, maar wil de evt. reactie van N afwachten.”

Uit de boekingsfiche (bijlage 2.2 aan stuk 3.6.2) blijkt dat in dit dossier op 08.01.2020 van de RSZ 4.800,- € werd ontvangen, dat op 07.04.2020 hiervan 2.400,- € werd overgemaakt aan N - die vervolgens zichtbaar is teruggekomen op 13.05. 2020 - en dat vervolgens op 15.06.2020 opnieuw 2.400,- € werd uitgeboekt als zijnde betaald aan N , waarna op 08.01.2021 nogmaals een bedrag van 2.400,- € werd uitgeboekt als zijnde betaald aan V. Die laatste betaling is zichtbaar gebeurd in opdracht van mr. D.

Mr. X betwist ook deze tenlastelegging omdat hij alleszins dat bedrag van 2.400,- € niet zelf heeft behouden, omdat uit het intern bericht van 21.01.2020 alleen maar een intentie blijkt die naar zijn oordeel geen inbreuk uitmaakt op de deontologische codex, en omdat hij alleszins niet als enige voor deze gelden verantwoordelijk was vermits de derdengelden geregeld op de vennotenvergadering werden besproken.

Mr. X wordt niet vervolgd om de rechtsplegingsvergoeding van 2.400,- € voor zich te hebben behouden, maar om als beheerder van dit dossier deze gelden niet zo snel als mogelijk aan de cliënt te hebben overgemaakt of met hem te hebben verrekend zoals art. 134 van de codex deontologie voor advocaten voorschrijft.

Uit de boekingsfiche blijkt duidelijk dat de som van 4.800,- € op 08.01.2020 werd ontvangen terwijl mr. X op 21.01.2020 uitdrukkelijk opdracht gaf de helft hiervan niet aan de cliënt over te maken met als bedoeling af te wachten of de cliënt daarover al dan opmerkingen zou maken. Uiteindelijk stond dat bedrag bij zijn uittreden in november 2020 nog steeds op de derdenrekening van L.

De tuchtraad acht tenlastelegging 4b dan ook bewezen.

3.3.5 TENLASTELEGGING 5 : ONTDRAGING VAN VENNOOTSCHAPSGOEDEREN

Onder de kwalificatie ontdraging van vennootschapsgoederen wordt mr. X vervolgd om prestaties verricht als advocaat van L, waarbij personeel en medewerkers van deze laatste werden ingezet, te hebben laten factureren door de bvba G, zonder deze diensten door L aan G te hebben laten terugfactureren.

Het kan niet worden betwist dat mr. X via de bv G diensten aanbood waarvoor op het advocatenkantoor L beroep werd gedaan, want op de website van G waarvan door mr. D een afdruk werd gemaakt (stuk 3.10.3) kwam volgende tekst voor :

“ W werkt niet alleen. Wij laten ons op onze beurt (en voor eigen rekening) bijstaan en
“ adviseren door de ervaren en gespecialiseerde advocaten van L - cf. www.L.be
“ (<http://www.L.be>), die ons én u mee ondersteunen, zowel voor, bij als na de start van de
“ samenwerking. Deze advocaten stellen de aannemingsovereenkomsten en andere
“ documenten op of kijken deze na. Indien gewenst, ondersteunen ook zij u bij vragen van
“ een overheidsinstantie of inspectie.”

Blijkbaar is het deze algemene formulering, samen met de omschrijving van haar dienstverlening in de contracten die G met sommige van haar cliënten afsloot - zoals eerstelijnsbijstand op sociaal-juridisch vlak - evenals de in het softwareprogramma van L in bepaalde dossiers geregistreerde maar nooit gefactureerde prestaties die bij mr. D kwaad bloed hebben gezet.

Maar blijkbaar werden de door G aangeboden diensten niet eenvormig in al haar contracten met cliënten verwoord, en evenmin preciseert de brief van 22.09.2023 waarmee deze procedure voor de tuchtraad aanhangig werd gemaakt voor welke prestaties in welke dossiers mr. X zich ten deze moet verantwoorden, hoewel mr. D in zijn “verslag” van 28.11.2020 wel degelijk enkele dossiers aanwees waarin zich dit naar zijn oordeel zou hebben voorgedaan.

Vermits het niet aan de tuchtraad toekomt om zelf uit te maken voor welke van de talrijke feiten waarvan mr. D mr. X in zijn opeenvolgende al dan niet formele klachten beschuldigde deze laatste ten deze wordt vervolgd en voor welke van die aangeklaagde feiten geen tuchtvordering wordt ingesteld, terwijl de verdediging om dezelfde reden de exceptie *obscuri libelli* inroept, verklaart de tuchtraad dit onderdeel van de tuchtvordering niet ontvankelijk.

3.3.6 *TENLASTELEGGING 6 : SCHENDING VERTROUWELIJKHEID BRIEFWISSELING*

Deze tenlastelegging betreft de vermeende overmaking door mr. X op 06.01.2016 van een kopie van een vertrouwelijke brief die hij zelfde dag aan zijn tegenstrever zou hebben verstuurd.

Ook deze beschuldiging komt weer van mr. D die zich blijkbaar niet gehinderd voelde door de transactie die hij op 07.11.2020 ondertekende om nog in het verleden van zijn relatie met mr. X te gaan grasduinen.

Het aan de tuchtraad voorgelegd dossier bevat uitsluitend een verzendingsbewijs van een e-mail dd. 06.01.2016 van mr. X aan zijn cliënt waarin zonder enige verder precisering de mededeling wordt aangekondigd van een bijlage.

Terecht merkt de verdediging op dat daarmee geen bewijs voorligt dat het medegedeelde document niets anders kan zijn dan een kopie van de brief die mr. X aan zij tegenstrever toezond.

De tuchtraad besluit hieruit dat ook de sub tenlastelegging 6 tegen mr. X vervolgte feiten niet naar voldoening van recht bewezen zijn.

4. Strafmaat

De tegen mr. X weerhouden inbreuken zijn zeer verscheiden van aard: de onder tenlastelegging 1a vervolgde inbreuk op de meldingsplicht is bijzonder ernstig vermits zij de stafhouder verhindert de onverenigbaarheid te handhaven tussen het beroep van advocaat en andere hiermee onverenigbare professionele activiteiten, de onder 3a vervolgde feiten betreffen een advies dat deelneming door uitlokking aan een misdrijf impliceert wat dus absoluut niet tolereerbaar is en de onder 4b vervolgde feiten betreffen een duidelijk intentionele inbreuk op de regels inzake derdengelden.

De tuchtraad is van oordeel dat deze drie inbreuken getuigen van een mentaliteit die fundamenteel onverenigbaar is met de integriteit die van een advocaat mag worden verwacht, zodat de hiervoor op te leggen straf in overeenstemming moet zijn met de ernst van de inbreuken.

Gezien de afwezigheid van antecedenten meent de tuchtraad dat aan mr. X het voordeel van uitstel kan worden toegestaan voor de helft van de op te leggen straf.

Om deze redenen

De Tuchtraad van de Ordes van het rechtsgebied Antwerpen, eerste kamer

Verklaart zich onbevoegd om zich uit te spreken over de tegen mr. X ingestelde vervolging hoofdens de sub 1b1 en 1b2 vervolgde feiten;

Verklaart de tuchtvordering onontvankelijk wat betreft de sub 1b3 en 5 vervolgde feiten ;

Verklaart de tegen mr. X sub tenlasteleggingen 2, 3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 4a en 6 vervolgde feiten niet bewezen en spreekt mr. X hiervan vrij;

Verklaart mr. X schuldig aan de sub 1a, 3a en 4b vervolgde feiten en veroordeelt hem voor deze vermengde feiten tot de tuchtstraf van schorsing gedurende een periode van twee maanden;

Gelet op de afwezigheid van enige voorafgaande tuchtrechtelijke veroordeling van mr. X, wordt de hierbij uitgesproken straf slechts voor de helft uitvoerbaar verklaard onder de opschortende voorwaarde dat mr. X niet binnen de vijf jaren vanaf heden nieuwe feiten pleegt die tot een tuchtrechtelijke veroordeling aanleiding geven.

Hebben deelgenomen aan de behandeling, de beraadslaging en de beslissing: de voorzitter en de assessoren, hierna vermeld;

heeft eveneens deelgenomen aan de behandeling: de secretaris, hierna vermeld;

waren aanwezig bij de uitspraak: de voorzitter en de secretaris, hierna vermeld;
aldus gewezen en uitgesproken te Antwerpen op 30 april 2024.

Mr. Dirk GROOTJANS, balie Antwerpen, voorzitter

Mr. Karina ROMMENS, balie Antwerpen, assessor

Mr. Mark SCHUURMANS, balie Antwerpen, assessor

Mr. Katrien VAN MIERLO, balie Antwerpen, assessor

Mr. Wouter LUYCKX, balie Antwerpen, assessor

Mr. Bram NELIS, balie Antwerpen, secretaris